

OPONENTNÍ POSUDEK

disertační práce

PhDr. Jindra Planková: „*Systémy elektronické komunikace dokumentů a nová paradigmatata knihovnictví*“

Autorka si stanovila nelehký a zásadní cíl: analýzu současných systémů elektronické komunikace dokumentů a předpokládaný směr dalšího vývoje. To vše je věcně a stručně formulováno v úvodu. Na celé práci je patrné, že autorka se tématem dlouhodobě zabývá.

Změnu kvality informačních služeb v současné společnosti lze očekávat v účasti informačního systému již v poznávacím procesu. Proto se mi velice líbí stanovení okruhů nezbytných pro transformaci vědeckých knihoven a informačních středisek (str. 6-10).

K vymezení informační společnosti správně formulovala a kriticky zhodnotila pět podstatných kritérií. Zahrnula např. i kulturní změny v postmoderní době. Zabývá se podrobným vymezením pojmů, např.: informace a její kvality, znalosti a znalostní společnosti až po informační společnost.

Nejrozsáhlejší kapitola je věnována Dokumentovým Dodavatelským Službám (DDS), tj. tj. dodání elektronické podoby plného textu uživateli. Autorka úspěšně zmapovala historický vývoj služeb, nezbytného technického zázemí, včetně hodnocení služeb.

V dalších částech charakterizuje význam projektování informačních systémů a dospívá k vlastnímu návrhu Virtuální vysokoškolské knihovny. Autorka prokázala vynikajícím způsobem schopnost propojení teoretických poznatků s užitečnou praktickou aplikací.

Z logiky celé práce vyplývá další část věnovaná **hodnocení knihovnických a informačních procesů** včetně možnosti měření pomocí bibliometrických metod. Autorka v této části prokázala, že dané metody nejen zná a umí zasvěceně zhodnotit, ale že jim opravdu rozumí. To vyplývá zejména z aplikací těchto matematicko statistických metod také na tematiku dodávání dokumentů, zejména např. kvantitativní hodnocení dvou zvolených databází. Uvědomuje si, že:

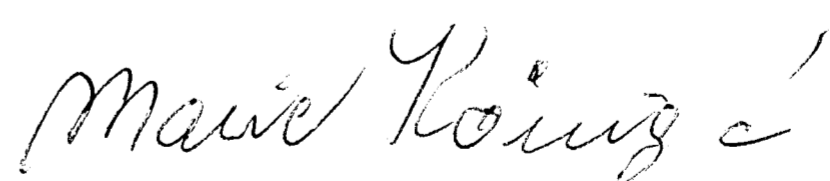
- Systém matematických metod lze aplikovat v informační vědě jako společensko vědní disciplině na základě pochopení jeho teoretických stránek a na základě odpovídající specifikace.
- Matematické metody neztrácejí ani v aplikacích svou specifickou a samy o sobě nemohou přispět mimo oblast matematiky k vyřešení obsahových otázek informační vědy.

- Ve většině případů je třeba matematické metody modifikovat nebo specifikovat, aby vyhovovaly obsahově odlišné objektové množině v informační vědě.
- Použití teorie pravděpodobnosti a matematické statistiky má v informačních a knihovnických disciplínách svoji tradici, v práci jsou zahrnuty i nové typy statistických aplikací.
- Matematické principy modelování a projektování informačních systémů umožňují poznání a popis těchto systémů a docházejí až k optimalizačním návrhům na vhodnější funkce a organizační uspořádání.
- Konstrukce obecného modelu informačního systému může vyjádřit změny dokumentů při průchodu systémem.
- Hodnocení efektivnosti informačních systémů je možno provést pomocí kvantitativních a kvalitativních parametrů.

Na práci oceňuji zejména:

1. náročnost tématu,
2. jeho teoretické zvládnutí,
3. vyhodnocení praktických aplikací,
4. užitečný dopad pro společnost,
5. vzorné vybavení práce (literatura, přílohy, slovník zkratk, ...)
6. schopnost zdůraznit to nejpodstatnější.

Disertace splnila požadavky kladené na tento typ práce, doporučuji k obhajobě.

Prof. PhDr. Marie Königová, CSC

Dne 21.4.2008